

Forum Wiedzy i Innowacji

PODSUMOWANIE

Stanisław Krasowicz
Brwinów/Puławy, 2016

Wstęp

1. Ocena i podsumowanie 2-dniowego spotkania w ramach Forum Wiedzy i Innowacji wymagają spojrzenia przez pryzmat celów merytorycznych oraz aktualnych i perspektywicznych form współpracy nauki i doradztwa z praktyką.
2. Forum Wiedzy i Innowacji to przedsięwzięcie znaczące z uwagi na liczbę i strukturę uczestników oraz cele i przesłanki merytoryczne, a także wieloaspektowość dyskusji.
3. Forum Wiedzy i Innowacji to przykład realizacji działań operacyjnych KSOW w latach 2016-2017.

Cele Forum Wiedzy i Innowacji

1. Stworzenie płaszczyzny do dyskusji, wymiany poglądów, doświadczeń, wiedzy i informacji o kierunkach zmian w produkcji rolniczej i przetwórstwie oraz o innowacjach.
2. Dostarczenie doradcom wiedzy, którą będą mogli wykorzystać w swojej pracy z rolnikami.
3. Stworzenie warunków do nawiązywania kontaktów, mogących w przyszłości zaowocować utworzeniem grup operacyjnych w ramach działania „Współpraca”.
4. Wykazanie, że problemy doskonalenia transferu wiedzy do praktyki rolniczej (gospodarczej) wymagają wielopłaszczyznowej, harmonijnej i stałej współpracy różnych dyscyplin nauki, doradztwa z przedstawicielami praktyki.

w/w cele zostały zrealizowane

Forum Wiedzy i Innowacji to:

1. Umiejętność obiektywnej, wieloaspektowej diagnozy sytuacji w sektorze rolno-spożywczym w Polsce na tle UE.
2. Podejmowanie nowych wyzwań i skuteczne rozwiązywanie problemów, o różnym zasięgu i skali.
3. Możliwość wyznaczania perspektywicznych kierunków działań w zakresie współpracy nauki, doradztwa i praktyki.

Powyższe przesłanki zostały uwzględnione

Forum Wiedzy i Innowacji to wsparcie praktyki rolniczej z uwagi na:

1. **Kompleks problemów i decyzji występujących na różnych poziomach zarządzania, odzwierciedlających złożoność powiązań i zależności w rolnictwie i jego otoczeniu;**
2. **Konieczność poszukiwania rozwiązań i decyzji optymalnych przy danych uwarunkowaniach przyrodniczych, organizacyjnych i ekonomicznych;**
3. **Konieczność analiz w ujęciu dynamicznym i aktualizacji ocen. Diagnostowanie i modelowanie;**
4. **Stałe generowanie wyzwań dla nauki na różnych etapach rozwoju rolnictwa;**
5. **Umiejętność dostrzegania nowych priorytetów rozwoju np. ograniczanie emisji gazów cieplarnianych.**

Forum Wiedzy i Innowacji ma wymiar praktyczny i jest płaszczyzną do współpracy nauki z doradztwem i praktyką rolniczą

Myśli przewodnie współpracy:

- efektywne, racjonalne wykorzystanie zasobów;
- konieczność zwiększania konkurencyjności i innowacyjności;
- ograniczanie niekorzystnych oddziaływań produkcji rolniczej na środowisko;
- szacunek dla tradycji i podejmowanie nowych wyzwań;
- łączenie doświadczenia i umiejętności praktycznych z wynikami badań naukowych;
- konieczność przewidywania i stałej aktualizacji strategii gospodarowania.

Forum Wiedzy i Innowacji uwzględnia współczesne priorytety polskiego rolnictwa

- zrównoważony rozwój;
- poprawa konkurencyjności;
- wzrost innowacyjności;
- **wdrażanie postępu technologicznego;**
- **ograniczanie niekorzystnego wpływu rolnictwa na środowisko;**
- **poprawa efektywności transferu wyników badań naukowych do praktyki rolniczej;**
- regionalizacja polityki wsparcia i działalności doradczej.

Forum Wiedzy i Innowacji to wspieranie konkurencyjności rolnictwa

Konkurencyjność to kategoria:

- ekonomiczna;
- często odnoszona do rynku międzynarodowego;
- stosowana w odniesieniu do rolnictwa na różnych poziomach organizacji i zarządzania produkcją rolniczą (kraj, region, gospodarstwo, pole);
- wyznaczająca kierunki doskonalenia działalności doradczej i wsparcia rolnictwa.

Forum Wiedzy i Innowacji a konkurencyjność rolnictwa

Konkurencyjność w rolnictwie to dążenie do obniżania kosztów produkcji.

Podstawowe sposoby obniżania kosztów produkcji to:

1. Zwiększanie efektywności wykorzystania potencjału produkcyjnego przez:
 - postęp techniczny, technologiczny i biologiczny;
 - zmiany relacji czynników produkcji;
 - poprawę relacji kapitału do pracy i ziemi, które w polskim rolnictwie są zdecydowanie niekorzystne w porównaniu do większości krajów UE.
2. Rejonizacja produkcji – ograniczanie ryzyka, lepsze wykorzystanie potencjału.

Rola Forum Wiedzy i Innowacji

- **wspieranie działalności MRiRW;**
- **platforma do wielokierunkowej współpracy nauki, doradztwa i praktyki;**
- **możliwość poprawy transferu wyników badań do praktyki;**
- **wyznacznik kierunków badań i dorobku publikacyjnego placówek naukowych;**
- **czynnik mobilizujący do aktywności i zespołowego działania;**
- **możliwość szerokiej promocji działalności placówek naukowych i doradztwa;**
- **dowód służebnej roli nauk rolniczych i doradztwa wobec społeczeństwa;**
- **jeden ze sposobów zwiększania konkurencyjności polskiego sektora żywnościowego.**

Efekty Forum Wiedzy i Innowacji można rozpatrywać w kilku obszarach:

- I. Ocena aktualnego stanu wiedzy i diagnoza rolnictwa.**
- II. Ocena skutków WPR.**
- III. Wspieranie działań MRiRW i praktyki.**
- IV. Doskonalenie metodyki analizy i oceny.**
- V. Prognozowanie zmian i wskazywanie ich skutków.**
- VI. Zalecenia dla doradztwa, praktyki, administracji i samorządów.**
- VII. Wspieranie działalności dydaktyczno-szkoleniowej.**

Rola współpracy nauki i doradztwa we wspieraniu innowacyjności i konkurencyjności rolnictwa sprowadza się do:

- umiejętności obiektywnej diagnozy stanu aktualnego rolnictwa;
- krytycznej oceny przydatności wyników badań naukowych w praktyce;
- **oferowania nowych technologii produkcji, uwzględniających wymagania jakościowe konsumentów i przetwórców oraz wpływ na środowisko przyrodnicze;**
- dostrzegania barier i czynników ograniczających wdrażanie postępu technologicznego;
- **kompleksowej oceny skutków zastosowania nowych rozwiązań w praktyce;**
- propozycji instrumentów organizacyjno-systemowych, prawnych i finansowych wspierających procesy innowacyjności i zwiększania konkurencyjności.

Regionalne zróżnicowanie polskiego rolnictwa a innowacyjność

O konkurencyjności i innowacyjności polskiego rolnictwa m.in. decyduje jego zróżnicowanie regionalne, które jest pochodną warunków przyrodniczych i organizacyjno-ekonomicznych.

Istotne znaczenie ma również zróżnicowanie według grup obszarowych gospodarstw i kierunków specjalizacji

Forum Wiedzy i Innowacji a efektywność

Sposoby poprawy efektywności produkcji rolniczej

1. Rejonizacja (lokalizacja) produkcji –

- sposób najtańszy,
- trudny, wymagający wiedzy,
- efekty ograniczone.

2. Wybór technologii o intensywności dostosowanej do realiów ekonomicznych i możliwości gospodarstwa.

- ograniczenia - wyposażenie gospodarstwa,
- poziom wiedzy fachowej,
 - zmieniające się ceny i ich relacje.

3. Wzrost skali (koncentracja) produkcji.

- ograniczenia - struktura agrarna,
- zasoby czynników wytwórczych (ziemia, kapitał, praca),
 - ryzyko produkcyjne i ekonomiczne.

Uwarunkowania ekonomiczne wdrażania innowacyjnych rozwiązań w rolnictwie

1. Organizacyjno-ekonomiczne:

- struktura agrarna (obszarowa) gospodarstw;
- różnicowanie regionalne.

2. Technologiczno-ekonomiczne:

- technologie produkcji roślinnej i zwierzęcej o zróżnicowanej intensywności;
- relacje cenowe;
- zmiany relacji techniczno-ekonomicznych (pracochłonność, kapitałochłonność).

3. Makroekonomiczne

- sytuacja i ceny na światowych rynkach rolnych.

Forum Wiedzy i Innowacji to promocja nowych technik i technologii

Zmiany w technologiach produkcji roślinnej i zwierzęcej uwzględniające:

- ❑ postęp w hodowli głównych roślin uprawnych;
- ❑ tendencje w ochronie roślin;
- ❑ intensyfikację nawożenia mineralnego;
- ❑ odczyn i zasobność gleb;
- ❑ kierunki zmian w mechanizacji produkcji np. wzrost średniej mocy ciągników i wydajności maszyn roboczych;
- ❑ nowe tendencje w żywieniu zwierząt;
- ❑ postęp techniczny w zakresie produkcji, konserwacji i skarmiania pasz;
- ❑ wymagania konsumentów i przemysłu przetwórczego;
- ❑ poszanowanie środowiska naturalnego.

Podsumowanie

1. Referaty plenarne wprowadziły Uczestników Forum w tematykę i stanowiły tło do obrad w ramach paneli problemowych. Ukazały złożoność problematyki rozwoju rolnictwa i obszarów wiejskich i specyfikę działań operacyjnych w ramach KSOW.
2. Prezentacje i dyskusja w ramach paneli dotyczyły wybranych, zdaniem Organizatorów, najważniejszych problemów, takich jak: nawozy, środki ochrony roślin, nasiennictwo, pasze, agrotechnika (techniki i systemy uprawy), przetwórstwo na poziomie gospodarstwa.
3. Problemy uwzględnione w ramach Forum Wiedzy i Innowacji mają charakter otwarty i mogą być przesłankami do kształtowania oraz doskonalenia procesów i działań w zakresie transferu wiedzy do praktyki.
4. Regionalne zróżnicowanie uwarunkowań produkcji rolniczej w Polsce determinuje priorytety, formy i kierunki działalności doradczej. Jest też jednym z istotnych wyznaczników kierunków badań naukowych w sferze rolnictwa i agrobiznesu.

Forum Wiedzy i Innowacji

PODSUMOWANIE

Stanisław Krasowicz
Puławy, 2016

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ

